

Seat No. : _____

NH-121

November-2025

B.Sc., Sem.-V

DSC-M-BOT-354T (Minor) : Botany (Bhartiya Knowledge System on Plant)

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચનાઓ : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. લોકવનસ્પતિશાસ્ત્રનો ઇતિહાસ અને વિકાસનું વર્ણન કરો. 10
અથવા
1. વર્ણવો :
 - (a) ભારતના મુખ્ય આદિજાતિ સમુદાયો 5
 - (b) લોકવનસ્પતિશાસ્ત્રની ક્ષેત્રીય પદ્ધતિઓ 5
2. ગામ્ભીત સમુદાયના લોકવનસ્પતિશાસ્ત્ર વિશે પ્રારંભિક જ્ઞાનનું વર્ણન કરો. 10
અથવા
2. વર્ણવો :
 - (a) ગુજરાતમાં લોક સમુદાયો વિશે સંક્ષિપ્તમાં અભ્યાસ 5
 - (b) ચૌધરી સમુદાયનો માનવશાસ્ત્રીય અભ્યાસ 5
3. પરંપરાગત જ્ઞાન અને તેની અગત્યતાનું વર્ણન કરો. 10
અથવા
3. વર્ણવો :
 - (a) વંશીય જૂથ દ્વારા ખોરાક અને તેલમાં ઉપયોગમાં આવતી વનસ્પતિઓ 5
 - (b) ધાર્મિક વિધિઓમાં વપરાતી વનસ્પતિઓ 5
4. સંરક્ષણ ક્ષેત્રે લોકવનસ્પતિશાસ્ત્રની ભૂમિકાનું વર્ણન કરો. 10
અથવા
4. વર્ણવો :
 - (a) સંપત્તિની વહેંચણીનો ખ્યાલ 5
 - (b) બૌદ્ધિક સંપત્તિ અધિકારો 5

5. ટૂંકમાં જવાબ આપો : (કોઈપણ દસ)

- (1) વ્યાખ્યાયિત કરો : લોકવનસ્પતિશાસ્ત્ર
- (2) લોકવનસ્પતિશાસ્ત્ર શબ્દ કોણે આપ્યો ?
- (3) લોકવનસ્પતિશાસ્ત્રીય સંશોધન માટેની કોઈપણ બે અગ્રેસર સંસ્થાઓના નામ આપો.
- (4) ગુજરાતનો કયો સમુદાય સૌથી વધારે આદિવાસી વસ્તી ધરાવે છે ?
- (5) ભીલ ગુજરાતમાં ક્યાં વસે છે ?
- (6) પરંપરાગત જ્ઞાન સામાન્યતઃ કેવી રીતે પ્રસારીત થાય છે ?
- (7) TKDLનું આખું નામ લખો.
- (8) વંશીય જૂથો દ્વારા સુગંધ માટે વપરાતી કોઈપણ બે વનસ્પતિના નામ જણાવો.
- (9) નાળિયેરનું ધાર્મિક મહત્ત્વ જણાવો.
- (10) વ્યાખ્યાયિત કરો : બાયોપાયરેસી
- (11) IPRનું આખું નામ લખો.
- (12) “LINKS” એટલે શું ?

Seat No. : _____

NH-121

November-2025

B.Sc., Sem.-V

DSC-M-BOT-354T (Minor) : Botany (Bhartiya Knowledge System on Plant)

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

- Instructions :** (1) All questions are compulsory.
(2) All questions carry equal marks.

1. Describe history and development of Ethnobotany. 10

OR

1. Describe :
- (a) Major tribal groups of India 5
- (b) Field methods of Ethnobotany 5

2. Describe preliminary knowledge about ethnobotany of Gamit tribe. 10

OR

2. Describe :
- (a) Study in brief about tribal communities of Gujarat 5
- (b) Anthropological study of Chaudhary tribe 5

3. Describe Traditional knowledge and its importance. 10

OR

3. Describe :
- (a) Food and oil plants used by ethnic groups 5
- (b) Plants used in rituals 5

4. Describe role of Ethnobotany in conservation. 10

OR

4. Describe :
- (a) Sharing of wealth concept 5
- (b) Intellectual property rights 5

5. Answer in short : (Any **ten**)

- (1) Define : Ethnobotany
 - (2) Who coined term Ethnobotany ?
 - (3) Name any two leading institutes for ethnobotanical research.
 - (4) Which community has highest tribal population in Gujarat ?
 - (5) Where does Bhil reside in Gujarat ?
 - (6) How traditional knowledge is typically transmitted ?
 - (7) Write full name of TKDL.
 - (8) Name any two fragrant plants used by ethnic groups.
 - (9) Mention ritual value of Coconut.
 - (10) Define : Biopiracy
 - (11) Write full name of IPR.
 - (12) What is "LINKS" ?
-